

feiten uit de media- wereld

W. VAN DER BIESEN

Op 13 oktober 1975 werd de DAGBLAD-PRIJS van 8 naar 10 fr. verhoogd. De vorige verhoging dateert van 19 augustus 1974 (van 6 naar 8 Fr.) en in november 1973 kostte een dagblad nog 5 Fr., zodat de verkoopprijs van de kranten binnen de twee jaar verdubbelde. Volgens de Vereniging van de Belgische Dagbladuitgevers is de laatste prijsstijging een gevolg zowel van de verhoging van de papierprijs (30%) en van de loonlasten (28%), als van de gevoelige vermindering van de reclame-inkomsten.

●

Ook de OMROEPEN hebben te lijden onder de inflatie en de algemene economische toestand. In NEDERLAND kregen de omroepen voor hun begroting van 1976 slechts 398 miljoen gulden (ongeveer 5,9 miljard B.Fr.) in plaats van de gevraagde 418 miljoen gulden (6,3 miljard B.Fr.). De bezuiniging van ruim 300 miljoen gulden valt voor meer dan de helft ten laste van de N.O.S. terwijl de vijf grote omroepverenigingen gezamenlijk 120 miljoen minder krijgen en de overige zendgemachtigden hun uitgaven met ongeveer 30 miljoen moeten inkrimpen. Dit betekent dat de verschillende omroepen hun programmatie (en budgetbesteding), die grotendeels reeds was vastgelegd, gedeeltelijk moeten herzien.

●

De financiële moeilijkheden van de BRITISH BROADCASTING CORPORATION (BBC) zijn zo groot dat een besnoeiing van 10 miljoen pond (ongeveer 800 miljoen frank) onvermijdelijk is. Zonder deze maatregel zou de BBC in maart 1976 een deficit hebben van 14 miljoen pond (1,12 miljoen frank). De voornaamste oorzaak van de moeilijkheden ligt in het feit dat de omroepbijdragen ontoereikend zijn geworden. De Britse TV-kijker betaalt jaarlijks 18 pond (ongeveer 1.440 Fr.). Bovendien had de BBC er op gerekend dat er einde 1975 1,8 miljoen kleurenkijkers zouden zijn. De verkoop van kleuren-TV's bleef echter ver onder de verwachtingen; medio 1975 waren slechts 446.000 toestellen verkocht.

●

Uit een rapport van de Nederlandse Omroepstichting (NOS) blijkt dat meer dan een derde van het Nederlands kijkpubliek het meest waardering heeft voor en het liefst kijkt naar de programma's van de TROS. Dan volgen respectievelijk de AVRO (13%), NCRV (11%), VARA (10%), KRO (8%), VPRO (8%) en tenslotte de EO en de NOS zelf. Qua ledenaantal spant de AVRO de kroon (20%) vóór de TROS en de KRO (beide ongeveer 17%).

●

Het Ministerie van Nederlandse Cultuur voorziet dit jaar een subsidie van 37 miljoen fr. voor de VLAAMSE FILM. Naar verluidt, zal er «omzichtig» met het geld worden omgesprongen. De verantwoordelijken voor het filmebeleid zullen speciale aandacht besteden aan de kwaliteit van de scenario's. Daarom worden in een eerste fase slechts (geringe) subsidies toegekend voor scenario-ontwerpen. Een goedgekeurd project kan dan in aanmerking komen voor een ruimere «filmsubsidie».

●

De bekende Italiaanse cineast PIER PAOLO PASOLINI werd op 1 november 1975 vermoord aangetroffen nabij de Romeinse badplaats Ostia. De 53-jarige Pasolini werd te Bologna geboren en studeerde wijsbegeerte en literatuurwetenschap. Z'n filmopleiding kreeg hij gedeeltelijk van Federico Fellini. Tussen 1961 en 1975 maakte hij in totaal twaalf films, waarvan als belangrijkste kunnen geciteerd worden: «Accatone», «Edipo Re», «Teorama», «Het Evangelie volgens Mattheus», «Medea», «Decamerone» en «Canterbury Tales». Verscheidene van deze werken werden in Italië in beslag genomen en de voorstelling van z'n laatste produktie, «Salo, of de 120 dagen van Sodoma», werd door de filmcensuur verboden. Wegens het heteroogene karakter kan het oeuvre van deze fel omstreden marxistische cineast moeilijk gedefinieerd worden. Toch getuigen de meest van z'n films van een sociaal-kritische en veelal ook pessimistische ingesteldheid.

Pasolini was ook actief als scenario-schrijver (o.a. voor Fellini), als dichter, romancier en essayist.

●

Einde november 1975 heeft de N.V. PERIODICA, dochtermaatschappij van de N.V. DE STANDAARD, een tussenkomst van het sociaal-economisch kernkabinet gevraagd om een lening van 250 miljoen te kunnen aangaan bij de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid. De «Standaardgroep» zou nl. een schuld hebben van meer dan 200 miljoen bij de maatschappelijke zekerheid (RMZ) en bij de BTW-administratie. Tevens zou het bedrijfskapitaal erg geslonken zijn wegens (té) hoge investeringen en een verlies in 1974.

Na enige aarzeling kende de regering een krediet toe van 150 miljoen, voor de duur van drie jaar en tegen een interest van 3 0/0. De N.V. Periodica werd echter verplicht haar kapitaal met 100 miljoen te verhogen.

Op zichzelf is de toekenning van deze NMKN niet ongewoon. Deze vorm van kredietverlening maakt immers deel uit van het door de regering uitgedokterde hulpprogramma voor de pers en ook andere persbedrijven, o.a. de N.V. Het Rijk der Vrouw, maakten voorheen van deze mogelijkheden reeds gebruik. Toch blijven én de kredietaanvraag van de N.V. Periodica én de — gedeeltelijke — toekenning ervan omweven met een aantal vraagtekens en onduidelijkheden. Opvallend bij dit alles is wel dat over de ganse zaak met geen woord gerept werd in de bladen van de «Standaardgroep» zelf.

Begin december ging het personeel van «DE KOERIER» - Antwerpen in staking wegens de afdanking van de directeur («om zwaarwichtige redenen») en omdat men vreesde dat fondsen zouden overgeheveld worden van de welvarende «Koerier» naar de verlieslijdende «DE KRANT», die belde door hetzelfde concern worden uitgegeven. Naar aanleiding van die staking deden geruchten de ronde dat «De Krant» zou opgekocht worden door buitenlanders en zelfs dat ze gewoon zou verdwijnen. Deze geruchten werden in «De Krant» zelf ten stelligste tegen gesproken, hoewel men toegaf dat het blad geen winst maakt.

Het Brusselse socialistisch dagblad «LE PEUPLE» vierde op 13 december 1975 zijn negentigste verjaardag. Het

eerste nummer verscheen inderdaad in 1885, enkele maanden na de oprichting van de «Belgische Werkliedenpartij». Ter gelegenheid van die verjaardag werd onder de titel «90 ans à la une», een herinneringsmap uitgegeven met 50 karakteristieke, historische frontpagina's van «Le Peuple», die zeer getrouw werden gereproduceerd op het oorspronkelijke formaat en in de originele lettertypes. De belangrijkste binnen- en buitenlandse gebeurtenissen die op deze voorpagina's aan bod komen, worden uitvoerig gecommenteerd. Het geheel bevat tevens een bondige geschiedenis van de socialistische pers.

Uit een onderzoek dat werd uitgevoerd aan de Technische Hogeschool te Eindhoven door een universitaire werkgroep o.l.v. Prof. Dr. B. Tervoort, hoogleraar algemene taalkunde aan de Universiteit van Amsterdam, blijkt dat de grootste verscheidenheid van Nederlandse woorden wordt aangetroffen in dagbladen. Verder toonde dit «WOORD-FREQUENTIE»-onderzoek aan dat het woordgebruik in romans aanzienlijk verschilt van dit in andere media. De gezinsbladen bekleden op dit stuk een tussenpositie. Uitgaande van zowel de gesproken als de geschreven taal werden 720.000 verschillende Nederlandse woorden geteld; «de» zou hiervan het meest gebruikt zijn.

Sinds 21 december 1975 wordt bij de BRT wekelijks op zondagmiddag een «WEEKJOURNAAL VOOR GEHOOR-GESTOORDEN» uitgezonden. Het betreft hier een samengevat overzicht van het belangrijkste binnen- en buitenlandse nieuws van de voorbije week. In dit programma is een originele technische BRT-vinding ingelast, nl. een leesritme-indicator. Telkens het scherm volledig met tekst gevuld is, verschijnt er onderaan een witte balk die langzaam korter wordt naarmate de leestijd verstrijkt. De lezer weet op ieder ogenblik hoe lang de tekst nog te zien zal zijn en kan dus zelf z'n eigen leesritme bepalen en aanpassen. Tekst en balk verdwijnen op hetzelfde moment.

Op 28 december 1975 ging in Nederland een nieuwe radiozender, HILVERSUM 4, in de ether. De zender zal hoofdzakelijk klassieke muziek uitzenden (type BRT III en France-Musique) en is dagelijks te beluisteren van 7 u. tot 17 u., uitsluitend op de FM-band (kanalen 25, 40 en 42). Door de komst van deze nieuwe zender werd zowel de bestaande zenderindeling als het zendschema van de omroepverenigingen drastisch gewijzigd. Hilversum 4 heeft de radiozendtijd van de Nederlandse omroep met 69 uur per week verhoogd en het totale radiopakket op 473 uur gebracht.

De VERONICA OMROEP ORGANISATIE (V.O.O.), de voormalige radiopiraat, werd vrij onverwacht aanvaard om als aspirant-omroep toe te treden tot het Nederlandse omroepbestel. De V.O.O. heeft deze toelating te danken aan het advies van de Raad van State, waarbij Veronica in beroep was gegaan tegen de beslissing van Minister Van Doorn, die oorspronkelijk de aanvraag voor zendtijd had afgewezen op advies van de Nederlandse Omroep-Raad. Vanaf 1 januari 1976 krijgt de V.O.O. drie uur radiozendtijd per week en op 1 april komt daar nog één uur televisie bij. Het statuut van aspirant-omroep geldt volgens de Nederlandse Omroepwet slechts twee jaar. Binnen die termijn moet de V.O.O. minstens 100.000 leden (die radio- en/of TV-taks betalen) tellen, om als volwaardige omroeporganisatie (minstens C-omroep) erkend te kunnen worden. De aanvaarding van Veronica — de 34ste zendgemachtigde vereniging — scheidt heel wat moeilijkheden bij de zendtijverdeling. Men weet nog niet of de V.O.O. extra-zendtijd zal krijgen, of dat de andere organisaties zendtijd zullen moeten afstaan. De reacties van de bestaande omroepzulen zijn dan ook erg verdeeld. Intussen is men in Nederland algemeen van mening dat de komst van Veronica het peil van de Nederlandse omroep-programma's geenszins zal verhogen.

De voorziene RECLAMEZENDTIJD van de Westduitse televisiezenders (20 minuten per dag) kan niet meer worden gevuld. Dit is een gevolg enerzijds van de hoge prijs (tussen 900.000 en 1.350.000 Fr. per minuut) en anderzijds

— en vooral — van de dalende belangstelling van het publiek voor dit soort reclame. Recente opiniepeilingen toonden immers aan dat 66% van de Westduitsers de reclame in de dagbladen «gelooftwaardig en betrouwbaar» vonden, terwijl slechts 39% hetzelfde zegden van T.V.-reclame. Anderzijds verklaarde 45% dat ze zich bij hun aankopen lieten beïnvloeden door reclame in de pers, terwijl slechts 21% zich laat inspireren door de reclame op het kleine scherm.

De Amerikaanse televisieketen «NBC» verwierf de uitzendingsrechten van de succesfilms «THE GODFATHER I» en «THE GODFATHER II». Hiervoor betaalde men 15 miljoen dollar (± 577 miljoen frank). In deze prijs zijn ook de niet-gebruikte filmopnamen begrepen. Het is nu de bedoeling met al dit materiaal een «Godfather»-TV-reeks samen te stellen met een totale duur van negen uur. Francis Ford Coppola,

de regisseur van de «Godfathers», zal zelf voor de nieuwe montage zorgen.

De film «EMMANUELLE», gerealiseerd door de gewezen modefotograaf Just Jaeckin, naar de roman van Emmanuelle Arsan, is goed op weg om een van de meest besproken en bekeken films van het laatste decennium te worden. Men schat dat de film in België reeds door meer dan 1 miljoen toeschouwers werd gezien. In Brussel, waar hij reeds meer dan een jaar op het programma staat, bedroeg de globale ontvangst in tien maanden ongeveer 23 miljoen frank. Ondanks een veelal (erg) negatieve kritiek is de film overal een kassucces. In Japan trok «Emmanuelle» op zes maanden twee miljoen kijkklustigen en de invoerder verdiende er zoveel aan dat hij zijn personeel een dividend uitkeerde gelijk aan acht maanden wedde.

Uit een onderzoek van de radio- en TV-omroepen in de Bondsrepubliek blijkt o.a. dat de WESTDUITSERS steeds meer tijd besteden aan hun INFORMATIE-MEDIA. De laatste tien jaar (1964-1974) is de tijd die wordt uitgetrokken voor radio, TV en krant, meer dan verdubbeld. Opmerkelijk hierbij is wel dat het radio-luisteren een groeiende belangstelling geniet. In vier jaar (1970-1974) is de tijd die men daaraan besteedt, gestegen tot gemiddeld 1 uur en 53 minuten, dit is 40 minuten meer dan in 1970. De tijd die aan de televisie besteed wordt, is in dezelfde periode slechts toegenomen met 12 minuten. Aan de lectuur van hun krant besteden de Westduitsers gemiddeld 38 minuten per dag, dit is drie minuten meer dan in 1970. Vijfentwintig procent van de bevolking is geabonneerd op een dagblad of leest regelmatig dezelfde krant. Alle Westduitse gezinnen hebben ten minste één radio en 95 procent bezit tevens een TV-toestel. Een derde hiervan kijken kleurentelevisie.

Verschenen bij de Universitaire Pers Leuven

Kabeltelevisie

Referaten van het congres kabeltelevisie te Hasselt van 1 tot 5 oktober 1974, met :

- de toespraken van prof. dr. A. De Bock, prof. dr. G. Fauconnier en P. Schaeffer op de openingsvergadering
- de referaten van de technologisch-economische werkdag
 - M. De Sutter : Technisch-economische visie op de TV-distributie
 - G. Maes : De standpunten van de Belgische industrie ten overstaan van de kabeltelevisie
 - J.C. Alteresco : La situation particulière de la France en matière de télédistribution
 - Ir. R. Thoen : Aspecten van de verre-afstandsverzorging van signalen
 - Dr. C. Wansdronck : Technologisch-economische aspecten van kabeltelevisie : de situatie in Nederland
 - Ir. N. De Mynck : De toekomst van de kabeltelevisie in België

- de referaten van de socio-culturele werkdag
 - Prof. dr. A. Verhulst : De socio-culturele aspecten van de kabeltelevisie en de omroep
 - Prof. dr. P. Hofstede : Kabeltelevisie, paard van Troje ?
 - A. Van Horenbeeck : Het socio-cultureel vormingswerk : een gemeenschaps- of een economisch goed ?
 - E.L. Sommerlad : Unesco and cable television
- de referaten van de politiek-juridische werkdag
 - A. Marchini-Camia : La C.E.E. et la télévision par câble
 - Prof. dr. J. Corbet : De auteursrechtelijke aspecten van de kabeltelevisie
 - Dr. J. Fleerackers : De politiek-juridische situatie van de kabeltelevisie in België
 - Verslag van het debat, gemodereerd door prof. dr. E. De Jonghe, m.m.v. W. Geldolf, W. Kuypers, F. Swaelen, P. Van Roe
- De conclusies, eindrapport door prof. dr. G. Fauconnier, slotrede van minister R. De Backer - Van Ocken.

294 blz.

Prijs : 360 F.

(Studentenprijs of groepsbestellingen van min. 10 exemplaren : 250 F.)

BESTELLINGEN : Universitaire Pers Leuven, Krakenstraat 3, 3000 Leuven